АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 8 – 9 (1679 – 1680)
17 вересня 2020 р., четвер

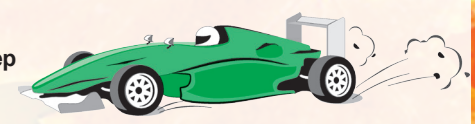

❍ *З 90-РІЧНИМ ЮВІЛЕЄМ!*

ХНАДУ – ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ

Харківський автомобільно-дорожній інститут було засновано 7 липня 1930 р. Організацією інституту займався директор Харківського інституту інженерів залізничного транспорту І.О. Беседовський, який одночасно був і першим директором ХАДІ.

З перших днів заснування наш інститут разом з українським народом зазнав падінь і злетів, потерпав у довоєнні та трагічні роки Другої світової війни, був евакуйований до Саратова, зберігши майже все устаткування. Після війни повернувся до рідного Харкова, мужньо долаючи повоєнну розруху та продовжуючи підготовку фахівців для дорожньо-будівельної галузі країни.

З 1931 р. до 1933 р. директором ХАДІ був доц. П.К. Тисячний, якому дісталася нелегка справа – керувати навчальним закладом у період його становлення.

Упродовж 1933 – 1937 рр. інститут очолював відомий вчений у галузі технології металів доц. М.М. Чупіс, який одночасно був також завідувачем кафедри технології металів.

У 1938 р. директором ХАДІ був призначений доц. А.П. Хмельницький, який керував закладом до 1941 р. На долю Анатолія Павловича випали важкі випробування очолювати інститут в останні місяці перед початком Другої світової війни та під час його евакуації. ХАДІ зупинив свою діяльність 9 жовтня 1941 р., коли навколо Харкова вже гриміли вибухи. Колектив інституту без вагань став на захист рідної землі. Устаткування, прилади і майно було частково передано Головному управлінню аеродромного будівництва, частково евакуйовано до Саратовського автомобільно-дорожнього інституту. Після закінчення війни завдяки його неймовірним зусиллям майже усе майно ХАДІ було повернено до Харкова.

Упродовж 1945 – 1959 рр. директором ХАДІ проф. О.К. Біруля. У післявоєнний період завдяки зусиллям Олександра Костянтиновича удосконалювалася матеріальна база інституту та активно формувався професорсько-викладацький склад.

З 1959 до 1978 рр. колектив інституту очолював доц. Б.В. Решетніков. Борис Володимирович у складі діючої армії пройшов усю війну і після демобілізації був призначений завідувачем кафедри автомобілів.

З 1978 до 1992 рр. ректором ХАДІ був проф. І.М. Грушко. У розвиток інституту і його науково-педагогічну діяльність Іван Макарович зробив значний особистий внесок. Він – автор 38 винаходів, понад 300 наукових робіт, у тому числі 7 підручників та монографій.

У квітні 1993 р. ХАДІ був акредитований за IV рівнем та перейменований у Харківський державний автомобільно-дорожній технічний університет, а в серпні 2001 р. отримав статус національного автомобільно-дорожнього університету.

Сьогодні ХНАДУ серед відомих закладів вищої освіти України, що здійснює підготовку сучасних фахівців на шести факультетах: автомобільному (декан проф. О.В. Сараєв), дорожньо-будівельному (декан доц. С.О. Бугаєвський), механічному

(декан проф. І.Г. Кириченко), управління та бізнесу (декан проф. І.А. Дмитрієв), транспортних систем (декан проф. Ю.О. Бекетов), підготовки іноземних громадян (декан доц. В.М. Кудрявцев), а також у центрі освітніх послуг (директор доц. О.М. Лушнікова), де діють курси підвищення кваліфікації за різними освітніми програмами.

Концепція діяльності університету базується на принципах якісної підготовки фахівців, здатних ефективно працювати в нестабільних умовах сучасності і перебудови транспортної галузі.

За цей час ХНАДУ дав путівку у самостійне життя понад 80 тисячам спеціалістів, у т.ч. понад 3000 іноземним громадянам із майже 90 країн Європи, Азії, Африки та Латинської Америки. Лише упродовж останніх п'яти років підготовлено понад 10 000 інженерів і фахівців для автомобільно-дорожньої галузі України. Професорсько-викладацький склад університету в усі часи його існування з терпінням і мужністю передавав і продовжує передавати знання і досвід своїм вихованцям.

Сьогодні університет має потужний науковий потенціал, що дозволяє не лише отримувати вагомі наукові результати, але й забезпечувати якісну підготовку фахівців транспортної галузі. Зараз у ХНАДУ працює 380 викладачів, наукові дослідження виконують 66 докторів наук, професорів і 258 кандидатів наук, доцентів. В університеті працюють також 9 лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, 13 заслужених діячів науки і техніки України та заслужених працівників освіти України, 37 академіків і членів-кореспондентів галузевих та міжгалузевих академій наук України. Майже 60 викладачів мають почесне звання «Відмінник освіти України».

Продовження на с. 2

❍ *З 90-РІЧНИМ ЮВІЛЕЄМ!*

ХНАДУ – ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ

Продовження. Початок на с. 1

Наукові досягнення університету відомі як в Україні, так і за її межами. Під керівництвом провідних учених в університеті успішно діють і набувають подальшого розвитку дев'ять наукових шкіл, серед засновників яких видатні вчені, професори О.К. Біруля, М.І. Волков, А.Б. Гредескул, О.М. Петриченко, А.М. Холодов, М.Я. Говорущенко, Л.В. Назаров.

Вагомий внесок у розвиток науки нашого навчального закладу зробили професори Ю.М. Даденков, О.Т. Батраков, В.О. Російський, В.М. Сіденко, доц. І.В. Южаков та багато інших вчених зі світовим ім'ям.

Активно примножують скарбницю вагомих наукових здобутків своїх попередників нинішні науковці ХНАДУ, серед яких: зав. каф. будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля проф. В.К. Жданюк, зав. каф. технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії ім. М.І. Волкова проф. В.О. Золотарьов, зав. каф. автомобілів ім. А.Б. Гредескула проф. В.І. Клименко, зав. каф. технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорущенка проф. В.П. Волков, зав. каф. технології металів та матеріалознавства ім. О.М. Петриченка проф. Д.Б. Глушкова, зав. каф. будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова доц. В.О. Шевченко, зав. каф. транспортних технологій проф. Є.В. Нагорний, зав. каф. транспортних систем і логістики проф. П.Ф. Горбачов, зав. каф. організації та безпеки дорожнього руху проф. І.С. Наглюк, зав. каф. автомобільної електроніки проф. О.В. Бажинов, зав. каф. фізики проф. Ю.В. Батигін, зав. каф. технології машинобудування і ремонту машин проф. М.А. Подригало, зав. каф. мостів, конструкцій і будівельної механіки проф. В.П. Кожушко, зав. каф. метрології та безпеки життєдіяльності проф. О.В. Полярус, зав. каф. комп'ютерних технологій і мехатроніки проф. О.Я. Ніконов, зав. каф. інженерної та комп'ютерної графіки проф. О.В. Черніков, зав. каф. проектування доріг, геодезії і землеустрою проф. А.Г. Батракова, зав. каф. екології проф. Н.В. Внукова та ін.

Визнані і відомі за межами України науковці ХАДІ – ХНАДУ зробили великий внесок у розвиток вітчизняної науки, а їхні розробки були відзначені державою. Так, у 1998 р. за розробку теоретичних і практичних основ створення і промислового освоєння нового покоління конкурентоспроможних, високоефективних і надійних апаратів пневматичних систем дорожніх транспортних засобів наші науковці Указом Президента України удостоєні Державної премії України в галузі науки і техніки. Створені пристрої було впроваджено у серійне виробництво і застосовуються на автомобілях КрАЗ, ЛАЗ, ЛіАЗ, УАЗ і тролейбусах «Тролза».

Підвищенню якості освіти та зростанню інноваційного потенціалу економіки сприяє різнобічна науково-дослідницька діяльність університету, що завжди була і є невід'ємною складовою навчання.

Сьогодні наукові дослідження в університеті виконуються за пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки. Щорічно в ХНАДУ виконується 7 – 9 науково-дослідних робіт з основних наукових напрямів, що фінансуються Міністерством освіти і науки України за рахунок коштів державного бюджету та майже 120 господарчих договорів на замовлення підприємств, фірм і наукових установ. Головним замовником робіт є Державне агентство автомобільних доріг України. Упродовж останніх років університетом розроблено та затверджено понад 45 ДСТУ та інших нормативних документів галузевого і національного рівня у галузі будівництва та експлуатації автомобільних доріг. Серед найважливіших досягнень є: георадарні установки «Одяг» та «Одяг-1», лазерна вимірювальна система «ЛВС-4-ХНАДУ», система відеосканування дорожніх покриттів «ОКО-3», система відеодіагностики наявності технічних засобів організації дорожнього руху «ВіДІО», вимірювальний комплекс міцності дорожньої конструкції «УНД-ХНАДУ», асфальтополімербетони, бітумополімерні в'яжучі, гібридний легковий автомобіль, зарядна станція для електромобілів від електромережі 220 В, сімейство гоночних автомобілів Формули Е-8, інформаційно-комунікаційний комплекс дистанційного контролю технічного стану автомобілів, система дистанційного вимірювання прогинів та форми деформованої поверхні мостових споруд, методика вибору комплексних схем руху транспорту в містах, методика прогнозування інтенсивності руху транспортних потоків та ін.

Велику популярність у світі здобули технічні розробки створеної у 1953 р. лабораторії швидкісних автомобілів (ЛША), на базі якої у 1961 р. було засновано студентське проектно-конструкторське бюро. ЛША – це не лише виробництво унікальних автомобілів і спортивна команда, це школа для багатьох фахівців, які опановують тут обрану спеціальність, щоб прославляти свою країну, місто, університет. Сьогодні ХНАДУ – єдиний заклад вищої освіти України, де діє така унікальна лабораторія з конструювання, виготовлення та експлуатації спеціальних автомобілів для автомобільного спорту, у якій за майже сімдесят років було спроєктовано і виготовлено 35 гоночних автомобілів та встановлено 49 рекордів швидкості (16 з яких на час заїздів перевищили світові досягнення).

Останнє надбання лабораторії – автомобіль «ХАДІ-34» – занесений до Книги рекордів України як найенергоефективніший автомобіль країни. На «ХАДІ-34» команда студентів-гонщиків шість разів (2010 – 2017 рр.) брала участь у міжнародних змаганнях «Shell Eco-marathon». У 2011 р. автомобіль «ХАДІ-34» встановив рекорд України з паливної енергоефективності, подолавши на 1 л пального 575 кілометрів. Цей проєкт, як і усі попередні розробки ЛША, бездоганно працює на міжнародний імідж і ХНАДУ, і України. Команда інженерів-розробників, прагнучи перевищити встановлений раніше рекорд України, займається модернізацією екомобіля «ХАДІ-34». Нині колектив лабораторії активно працює над проєктуванням і виготовленням гоночних автомобілів F-1600 групи Е-8 (FIA).

В університеті успішно здійснюється підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації через

Закінчення на с. 3

❍ *З 90-РІЧНИМ ЮВІЛЕЄМ!*

ХНАДУ – ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ

Закінчення. Початок на с. 1 – 2

аспірантуру, докторантуру та спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій.

Упродовж останніх років навчання в аспірантурі закінчили понад 135 молодих учених, лише за останні п'ять років захищено 100 кандидатських та 27 докторських дисертацій.

Нині в ХНАДУ успішно діє система реєстрації, охорони і захисту наукових розробок, інтелектуальної власності та авторських прав наукових і науково-педагогічних працівників. За останні п'ять років науковцями університету отримано 550 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності.

Розвитку інтеграції наукової та освітньої галузей сприяє також залучення молодих дослідників і обдарованої студентської молоді до наукової діяльності. За кількістю студентів-переможців всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт університет стабільно входить до п'ятірки кращих закладів вищої освіти України. Зокрема, у 2017 р. за цим показником ХНАДУ посів друге місце в Україні, підготувавши 90 переможців. У 2019 р. майже 380 студентів стали переможцями всеукраїнських і міжнародних олімпіад, конференцій і конкурсів з дисциплін та спеціальностей профілю університету. Минулоріч шість студентів вишу удостоєні іменних стипендій, 15 – 20 студентів щорічно здобувають почесне звання «Відмінник ХНАДУ».

Сьогодні активно розвивається міжнародне співробітництво університету. Лише упродовж останніх років укладено 35 угод із закладами вищої освіти, підприємствами і фірмами Німеччини, США, Польщі, Франції, Сирії, Китаю, Йорданії, Литви, Латвії, Болгарії, Білорусі та інших країн світу, відповідно до яких здійснюється співпраця учених і викладачів, аспірантів і студентів, що сприяє міжнародному рейтингу ХНАДУ. Нині понад 3000 іноземних випускників університету успішно працюють майже у 90 країнах світу, обіймаючи керівні і відповідальні посади у структурах міністерств та муніципалітетів, на державних і приватних підприємствах у галузях автомобільної інженерії, будівництва та експлуатації автомобільних доріг, автомобільного транспорту, логістики, економіки тощо.

Важливою подією на шляху до зміцнення міжнародного іміджу ХНАДУ стало відкриття у вересні 2016 р. на кафедрі технології металів та матеріалознавства навчально-наукового центру американської компанії HAAS – виробника сучасного обладнання для обробки матеріалів за допомогою устаткування з ЧПУ.

Серед найвагоміших міжнародних досягнень студентів університету в останні роки є їхні здобутки у міжнародних конкурсах чотирьох країн СНД з комп'ютерного моделювання (2014 – 2016 рр.), організованих всесвітньо відомою американською компанією AUTODESK.

Своєрідним штабом міжнародної діяльності університету є створений у 2012 р. німецько-український центр. Відповідно до укладених угод за сприяння Центру активно реалізуються освітнє і наукове співробітництво ХНАДУ з німецькими університетами Дрездена, Котбуса, Вупперталя, Нюрнберга, Ансбаха та ін. Упродовж останніх років понад 50 студентів і викладачів університету, отримавши міжнародні гранти відповідних фінансових установ та фондів Європи і США, проходили у закордонних університетах наукові стажування, брали участь у міжнародних проєктах, конференціях, семінарах і мовних курсах у США, Німеччині, Швейцарії, Великій Британії, Китаї, Азербайджані.

Гідними результатами міжнародної діяльності ХНАДУ є численні партнерські контакти з провідними університетами Європи та США; участь у міжнародних проєктах, програмах, конференціях, академічній мобільності, а також значний контингент іноземних студентів, які успішно навчаються за спеціальностями університету, забезпечуючи його високий міжнародний рейтинг у світовому освітньому просторі і відповідні позиції на міжнародному ринку освітніх послуг.

Підготовці технічно конкурентоспроможних спеціалістів сприяє матеріально-технічна та навчально-лабораторна база університету. Нинішня матеріально-технічна база університету – це функціонально розгалужений комплекс сучасних споруд з дев'яти навчальних корпусів, Центру технічного навчання HAAS та Академії BOSCH, регіонального навчально-впроваджувального Центру CREDO, низки новітніх науково-дослідних лабораторій і полігону дорожньо-будівельної техніки та обладнання, спортивного комплексу з 9 спортивних залів і 16 спортмайданчиків, а також 7 гуртожитків,

що входять до складу студмістечка та оснащені сучасним обладнанням і комп'ютерними класами з виходом до інтернету.

До послуг викладачів і студентів – 1500 персональних комп'ютерів, розташованих у 43 комп'ютерних класах та підрозділах університету; наукова бібліотека з сучасними читальними залами і п'ятьма пунктами обслуговування читачів, книжковий фонд яких нараховує понад 500 тис. прим., якими користуються 10 тисяч читачів; новітній медичний центр, їдальні і студентські кафе, пральня, столярна майстерня та багато іншого.

Важливе значення колектив університету приділяє патріотичному вихованню молоді, розвитку культурних здібностей і уподобань, а також здоровому способу життя. Упродовж останніх років ХНАДУ постійно займає перше місце в Спартакіаді ЗВО у своїй групі і стабільно високі місця серед усіх вишів Харкова. Спортивну честь ХНАДУ захищають десятки чемпіонів світу і майстрів спорту міжнародного класу, майже 30 майстрів спорту України та понад 60 кандидатів у майстри спорту.

В усі часи згуртований колектив університету виконував своє головне призначення – готувати високопрофесійних фахівців галузі – національно свідомих громадян, патріотів і професіоналів своєї справи як для України, так і для близького і далекого зарубіжжя. Випускники університету в Україні та за кордоном високо несуть марку ХАДІ – ХНАДУ, примножуючи і розвиваючи його кращі традиції і досягнення.

Свій 90-річний ювілей ХНАДУ зустрічає як унікальний та авторитетний технічний ЗВО найвищого рівня акредитації України, відомий своїми науковими досягненнями і високим професіоналізмом випускників у всьому світі.

Шановні викладачі і співробітники, студенти і випускники!

У цей святковий день зичу усім Вам добрих справ і оптимізму, наснаги і впевненого поступу в усіх напрямах діяльності вишу, а також плідних ужинків на освітянській і науково-дослідницькій ниві!

Бажаю Вам професійного довголіття та успіхів у Ваших найамбітніших планах і задумах, міцного здоров'я і сімейного затишку!

А.М. Туренко,
ректор ХНАДУ з 1992 р.,
лауреат Державної премії України,
заслужений діяч науки і техніки України,
почесний громадянин м. Харкова,
доктор технічних наук, професор

❍ *ВІТАЄМО*

ФАКУЛЬТЕТ – ЮВІЛЯР

Автомобільний факультет наразі відзначає свій славний ювілей, якому цьогоріч, як і університету, виповнюється 90 років від дня заснування.

У різні часи факультет очолювали видатні науковці, талановиті педагоги і бездоганні знавці автомобільної справи: Давид Зіновійович Райський (1930 – 1931; 1939 – 1941), Н.П. Денисенко (1931 – 1933), Анатолій Павлович Хмельницький (1933 – 1936), Олександр Якович Штрахман (1936 – 1937), А.А. Шмитьков (1937 – 1939), Павло Олександрович Орєхов (1946 – 1947), Євген Іванович Милославський (1947 – 1950), Борис Володимирович Решетніков (1950 – 1957), Михайло Іванович Подщеколдін (1957 – 1962), Микола Якович Говорущенко (1962 – 1965), Валентин Георгійович Терлецький (1965 – 1976), Ігор Іванович Тимченко (1976), Анатолій Миколайович Туренко (1976 – 1981), Валентин Миколайович Алексеєнко (1981 – 1986), Леонід Петрович Гречко (1986 – 1988), Володимир Петрович Волков (1988 – 2005), Микола Миколайович Альокса (2005 – 2013).

З 2013 р. факультет очолює доцент Олексій Вікторович Сараєв.

У післявоєнні роки автомобільний факультет на деякий час було перейменовано на механічний факультет у зв'язку з появою на факультеті (крім основної спеціальності «Автомобілі») двох нових «Дорожні машини та обладнання» і «Будівельні машини та обладнання». З 1952 р. і дотепер назва автомобільного факультету є незмінною, яка повністю відповідає назві та професійній спрямованості нашого університету.

За своє існування автомобільний факультет сприяв появі інших факультетів. Так, у 1966 р. на базі автомобільного факультету було створено інженерно-економічний факультет (зараз це факультет управління та бізнесу), а у 2005 р. факультет мехатроніки транспортних засобів.

Сьогодні на автомобільному факультеті навчається і працює майже 900 студентів і 90 викладачів, з яких понад 85% мають науковий ступінь та звання, з них 25 докторів наук. Сім професорів у різні роки стали лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки: А.М. Туренко, В.О. Богомолов, В.І. Клименко, Л.О. Рижих, М.А. Подригало, Ф.І. Абрамчук та І.І. Тимченко. На факультеті діють чотири наукові школи: динаміка гальмування і гальмівні системи автотранспортних засобів (наук. кер. проф. А.М. Туренко); діагностика і прогнозування технічного стану автомобілів (наук. кер. проф. В.П. Волков); функціональна стабільність автомобілів і тракторів (наук. кер. проф. М.А. Подригало); енергоефективні та енергозберігаючі технології на транспорті (наук. кер. проф. А.В. Гнатов). Під керівництвом професора А.М. Туренка багато років поспіль плідно працює спеціалізована вчена рада Д 64.059.02 із захисту кандидатських і докторських дисертацій.

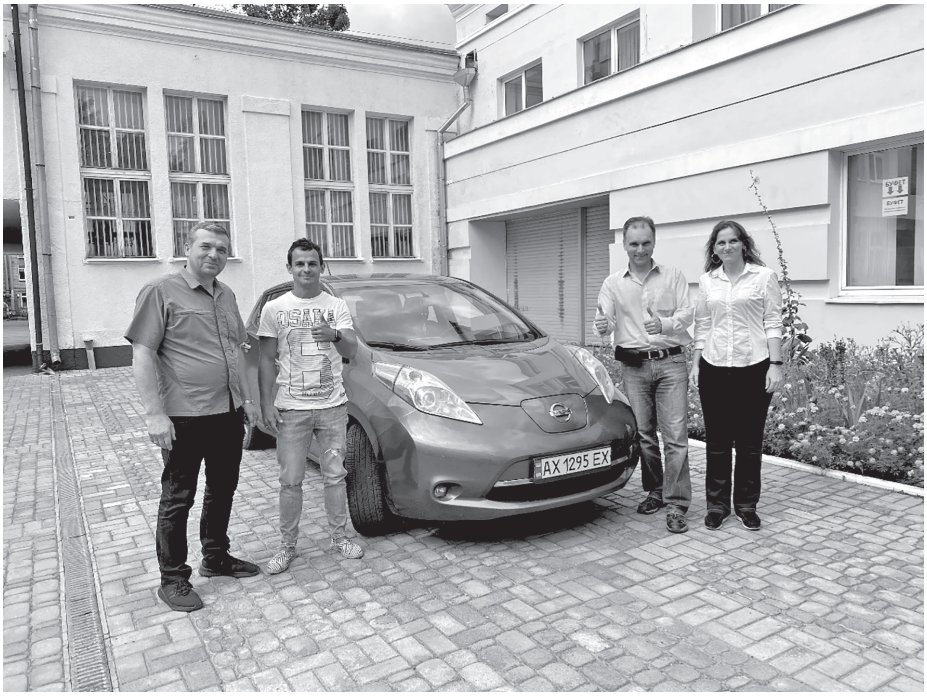

Наразі на факультеті здійснюється підготовка студентів за шістьма спеціальностями: 274 «Автомобільний транспорт», 142 «Енергетичне машинобудування», 141 «Електроенергетика та електромеханіка», 133 «Галузеве машинобудування», 131 «Прикладна механіка», 015 «Професійна освіта».

Основа якісної підготовки студентів-автомобілістів полягає в науково-методичній та науково-технічній міцності згуртованих колективів восьми кафедр нашого факультету. Це кафедри автомобілів, автомобільної електроніки (АЕ), технічної експлуатації та сервісу автомобілів (ТЕСА), технології машинобудування і ремонту машин (ТМ і РМ), двигунів внутрішнього згоряння (ДВЗ), деталей машин і теорії механізмів і машин (ДМ і ТММ), теоретичної механіки і гідравліки, а також фізики.

Кафедри нашого факультету у навчальному процесі широко застосовують сучасні цифрові технології.

Так, на базі обчислювального центру кафедри ДВЗ за підтримки австрійської

Закінчення на с. 5

❍ *ВІТАЄМО*

ФАКУЛЬТЕТ – ЮВІЛЯР

Закінчення. Початок на с. 4

фірми AVL створено навчально-методичний комплекс з комп'ютерного 3D-моделювання.

Наукова діяльність кафедри фізики та її лабораторії з електромагнітних технологій ілюструється і рекламується вебсторінками кафедри: ttps://af.khadi.kharkov.ua/chairs/physics/.

Кафедри загальної інженерної підготовки ДМ і ТММ та ТМ і гідравліки здійснюють підготовку молодих фахівців з використанням відомого інженерного програмного забезпечення Ansys, Inventor та AutoCAD.

Кафедра технології машинобудування і ремонту машин використовує програмне забезпечення Autodesk, Delcam, MATLAB та ін.

Кафедра автомобільної електроніки активно розбудовує сучасну лабораторію енергозберігаючих технологій на транспорті як для проведення навчання, так і для науково-технічних досліджень.

Пишається наш факультет і своїми ветеранами, які ще й досі працюють, навчають студентів та займаються наукою і вихованням молоді. Серед поважних ветеранів АФ і проф. Степан Йосипович Ломака, який є ровесником університету.

Сьогодні наш факультет стрімко й плідно розвивається, нарощуючи міжнародні контакти і здобутки. Так, колективом кафедри автомобілів, студентського конструкторського бюро та лабораторії швидкісних автомобілів було створено та удосконалено екомобіль «ХАДІ-34», який на 1 літрі пального проїхав 575 км на перегонах «Shell Eco-marathon» Лаузіц ринг у Німеччині. Це досягнення було занесено до Книги рекордів України. На перегонах у Великій Британії (м. Лондон) команда ХНАДУ завоювала Великий кубок. Щира подяка керівникам цього унікального проєкту – зав. кафедри автомобілів проф. В.І. Клименку, аспіранту Олександрові Чернишову, інженерам Володимиру Лукашову та Євгену Волянському, а також його активним учасникам – студентам нашого факультету Ірині Булаві, Дмитрові Морозовському, Віталію Годзю, Юрію Нікуліну, Микиті Юткіну, Ярославу Іванішину та ін.

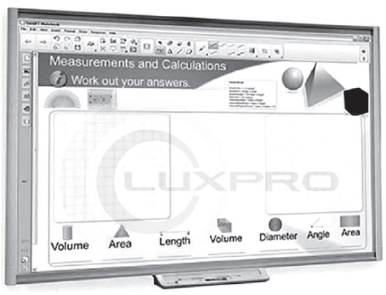

У 2013 р. за сприяння ректора університету проф. А.М. Туренка і зав. кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів проф. В.П. Волкова на базі кафедри було створено новий підрозділ «Академія BOSCH». Університет придбав для підготовки студентів лінійку сучасного обладнання для автомобільного сервісу фірми BOSCH. Завдяки такому технічному оновленню студенти автомобільного факультету мають можливість отримати сучасну теоретичну і практичну підготовку.

У 2019 р. професор кафедри автомобільної електроніки А.В. Гнатов у складі консорціуму з 10 університетів здобув перемогу в міжнародному конкурсі грантових проєктів за програмою Єврокомісії Erasmus+ КА2 «Розвиток потенціалу вищої освіти». Назва проєкту: «Development of practically-oriented student-centred education in the field of modelling of Cyber-Physical Systems» («Розвиток практично орієнтованої студентської освіти в галузі моделювання кіберфізичних систем»); акронім: «CybPhy». Грантхолдером проєкту є Ризький технічний університет (Латвія).

До складу консорціуму проєкту ввійшли такі виші як:

– Ризький технічний університет (РТУ);
– Католицький університет Лювен;
– Кіпрський університет;
– Білоруський державний університет;
– Гомельський державний університет;
– Мозирський державний педагогічний університет;
– Республіканська асоціація наноіндустрії;
– Чернігівський національний технологічний університет;
– Харківський національний автомобільно-дорожній університет;
– Криворізький національний університет.

А також асоціація партнерів:

– Belarusian Physical Society Voluntary Association;
– Kharkiv Enterprise of Bus Stations;
– Ukrainian Biophysical Society;
– Ukrainian Association of Information Technologies' Professionals;
– Institute for Nuclear Problems of BSU.

Виконання цього проєкту розраховано на три роки із загальним бюджетом € 831 660. Бюджет ХНАДУ складає € 97 441.

Завдяки проєкту Erasmus+ «CybPhy» магістри спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» зможуть навчатися в ХНАДУ та РТУ, а після завершення навчання отримувати подвійні дипломи за освітньою програмою «Електромобілі та енергозберігаючі технології» національного зразка (ХНАДУ) та європейського зразка (РТУ).

Крім того, участь у проєкті передбачає і грантову матеріальну допомогу на закупівлю обладнання для якісної реалізації програми подвійних дипломів. На сьогодні вже придбано та встановлено у навчальних лабораторіях ХНАДУ комп'ютерний клас на 15 ПК із сучасною інтерактивною дошкою, а також комплекс для навчання і науково-практичних досліджень електромобілів (на базі електромобіля Nissan Leaf).

Участь у таких міжнародних проєктах виводить автомобільний факультет на новий рівень, що відповідає європейським стандартам навчання.

Напередодні ювілеїв ХНАДУ та автомобільного факультету палко вітаємо викладачів, студентів і випускників нашої alma mater з 90-річчям від дня заснування і бажаємо всім міцного здоров'я та нових творчих успіхів і наукових досягнень.

О.В. Сараєв,
декан АФ, доц.;
А.В. Гнатов,
проф. каф. АЕ

❍ *ПОДІЯ МІСЯЦЯ*

ВІДКРИТТЯ НОВОГО МОСТУ

Нещодавно за участю керівництва і науковців дорожньо-будівельного факультету нашого університету відбулося відкриття після реконструкції автодорожнього мосту через р. Ворсклу біля с. Климентово (Сумська область).

Цей міст побудовано замість старої споруди, введеної в експлуатацію в 1960 р., яка на той час була розрахована під автомобільне навантаження Н-13 (тобто під колони автомобілів, маса яких складала 13 т) і гусеничне НГ-60 (тобто на навантаження масою 60 т).

Мостова споруда розташована на автомобільній дорозі, яка тоді називалася Харків – Суми – Н. Сіверський і, ясна річ, проєктувалася згідно з чинними до 1962 р. нормативними документами. Варто зауважити, що з 1962 р. набули чинності нові норми з проєктування мостів і труб, де передбачалось для інженерних споруд на автодорогах такої категорії навантаження Н-30 (тобто під колони автомобілів, маса яких складала 30 т) і колісне навантаження НК-80 (навантаження масою 80 т). Тож вже через два роки експлуатації міст перестав відповідати вимогам нових норм.

У 1976 р. співробітники кафедри мостів нашого навчального закладу провели обстеження і випробування цього моста, встановивши, що загальна довжина споруди складає 171,43 м. У конструктивному відношенні – це восьмипрогінна споруда, сім прогонів довжиною 16,8 – 17,0 м, перекритих типовими залізобетонними діафрагмовими балками, а центральний прогін довжиною 52,9 м перекритий металевими фермами з їздою внизу.

Метою обстеження і випробування моста було виявлення дефектів у споруді, пов'язаних з неякісними роботами під час виготовлення окремих елементів споруди на заводі, а також порушень при будівництві та експлуатації мостового переходу і, зрештою, визначення режиму його подальшої експлуатації.

При випробуваннях споруди було використано вісім вантажних триосьових автомобілів «Татра», кожен з яких мав масу 20,3 т.

За результатами обстеження, випробування і теоретичних розрахунків науковці кафедри рекомендували:

– ліквідувати всі дефекти, виявлені при обстеженні;

– підсилити балочну клітку металевої прогінної будови;

– дозволити пропуск:

• двох колон автомобілів класу Н-10 (тобто це уже обмеження вантажопідйомності, під яку проєктувалась споруда);

• гусеничного навантаження НК-30;

• однієї колони автомобілів класу Н-13;

• одиничних автомобілів масою до 25 т, які слід пропускати по середині проїзної частини симетрично поздовжній осі моста.

Якщо враховувати, що після будівництва мостового переходу (як зазначалось раніше) значно зросла вантажопідйомність автомобілів, що рухаються автомобільними дорогами, то це були серйозні обмеження.

Зрозуміло, що практично ніяких робіт з усунення дефектів і підсилення балочної клітки (та навіть фарбування металевих ферм) експлуатаційниками не було виконано. Саме у таких складних умовах міст експлуатувався майже 60 років.

Через нові вимоги до габаритів проїзду і вантажопідйомності моста виникла нагальна потреба у його реконструкції, яка і була проведена упродовж останніх двох років.

Наразі реконструйований міст – це восьмипрогінна будова, центральний прогін якої перекритий металевими балками, а інші прогони – залізобетонними П-подібними балками.

Міст має габарити і вантажопідйомність, що відповідають вимогам чинних в Україні норм. У зв'язку з розширенням моста були використані старі опори і добудовані нові у створі зі старими.

Зауважимо, що водовідведення з моста передбачено з урахуванням екологічних вимог. На мосту улаштовано пристрої з очищення води, яка стікає з поверхні моста, і тільки після цього вже очищена вода буде потрапляти у р. Ворсклу.

Ми пишаємося тим, що на реконструкції моста через р. Ворсклу працювали студенти-магістри мостовики дорожньо-будівельного факультету нашого університету, для яких це була вкрай важлива і серйозна практика.

В.П. Кожушко, зав. каф. МКіБМ;
С.О. Бугаєвський, декан ДБФ;
К.В. Бережна, доц. каф. МКіБМ

❍ *ДО ЮВІЛЕЮ ХНАДУ*

ЗА ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ

Життя – мереживо подій,
І ми вплітаємось поволі,
Хіба хто зна перебіг дій
Та всі круті звороти долі…
Вона талан дарує щиро
І просить лишень – не губіть.
Наївно мислить та людина,
Що хоче долю обхитрить.
Вона дає нам право жити
Та чути, бачити, ходити,
За мріями вперед летіти,
Любити, дихати, творити.

Ляля Шайдур

Салтівка… Цей район було запроєктовано як найбільший з житловим масивом. Зараз серед сірих мармурових будівель яскравими барвами стали вкраплятися новобудови, дитячі та спортивні майданчики, устатковані новітнім обладнанням.

Але звичайна людська цікавість змушує подумки відправитися у ті роки, коли за адресою вулиця Тимурівців був звичайнісінький пустир і нічого ще не віщувало, що через декілька років на цьому місці буде стояти новісінька біленька чотириповерхова будівля і галасливий натовп молоді наповнить її своїм сміхом і гомоном. Студенти увійдуть в нові аудиторії, наповнені запахом нещодавно пофарбованих стін і лаком меблів. Повсюди буде чутно крейду, змішану з ароматом будівельних сумішей. Новий корпус, де буде розміщено механічний факультет, радо відкриє свої двері студентському загалу. Вже згодом тут з'являться алеї із зеленобарвистими клумбами, які так приємно будуть тішити погляд викладачів і студентів. Все те, до чого сьогодні вже так звикли студенти, потребувало немалих зусиль і такої кропіткої щоденної праці керівництва вишу та факультету, що може бути порівняно навіть з масштабним будівництвом БАМу, оскільки часи тоді видалися нелегкі. Але змогли, зробили, утримали…

Механічний факультет продовжує впевнено розвиватися і відповідати потребам сьогодення. Не лише сучасна інфраструктура, але й висококваліфіковані фахівці створюють комплекс необхідних умов для навчання. Упродовж останніх років стратегічне управління декана, професора І.Г. Кириченка та його заступників забезпечують успішне функціонування факультету, розвиток наукової, методичної та матеріальної бази.

Професійний підбір висококваліфікованих викладачів, які вміють не лише зацікавити і стимулювати студентів до навчання та самостійної роботи, але й вчасно знайти і заохотити талановиту молодь, спрямовуючи її на розвиток власних наукових досліджень, активно залучаючи до участі у конкурсах, олімпіадах і конференціях.

Подумки заглядаючи у майбутнє, кожен керівник хоче побачити відтиск власної ініціативи у здобутках майбутніх поколінь фахівців, випускників факультету. Але, як говорять, «короля играет свита»... Чи можливі б були ці напрацювання за умови відсутності тих, хто за роки спільної праці став практично не просто членом колективу, який намагається ловити навіть подих, щиро підтримувати кожен проєкт і бути впевненим у ідеї, але сприймається як близька і рідна людина. З роками колектив стає не просто кадровою системою, але сім'єю, яка переймається проблемами кожного. Саме так і живе колектив механічного деканату на чолі з Ігорем Георгійовичем.

Юрій Васильович Рукавишніков завжди забезпечує надійний тил і можна не перейматися нагальними службовими питаннями, бо важко, мабуть, знайти такого гарного та відповідального заступника, який так чітко поєднуватиме у собі організаторську та контролюючу функції.

Варто пам'ятати і про щоденну й часом невідкладну роботу Наталії Іванівни Манжелій та Ольги Анатоліївни Шноре, що не заважає їм бути завжди усміхненими й привітними як з викладачами, так і зі студентами, які завжди з усіма проблемами чи питаннями йдуть саме до деканату, знаючи, що їх завжди зрозуміють і почують, знайдуть найкраще вирішення питання у найпростіший спосіб.

На перший погляд, це звичайний колектив.

А чи замислювалися ви колись над тим, що саме ці люди присвятили більшу частину свого життя своїй справі, віддаючи свою долю і серце колегам і студентам, що саме завдяки їхній, на перший погляд, звичайній роботі нині так добре діє механічний факультет, випускаючи щороку сотні висококваліфікованих фахівців, які працюють не лише в Україні, але й за кордоном, і не просто працівниками світових корпорацій, а й входять до середнього та топ-менеджменту.

Праця – щоденна й виснажлива, але водночас така надихаюча, потребуюча наснаги і творчого натхнення. Вона надає крила та змушує літати навіть у ті виняткові миті, коли хочеться впасти і більше не вставати. Але не маєш права, бо за твоєю спиною колектив й сотні юнаків і дівчат, для яких ти – взірець і лідер. Ти – вчитель! Тож підіймайся, йди і веди за собою, адже це велике право тобі надала сама доля.

Спецкор МФ

❍ *ФАХОВІСТЬ*

ЗАТРЕБУВАНІ НА РИНКУ ПРАЦІ

Існує безліч цікавих і привабливих професій, але професія бухгалтера особлива. Багато хто вважає, що вона нудна, рутинна, що це нескінченні цифри та одноманітні операції. На запитання, що в установі чи на підприємстві робить бухгалтер, багато хто відповідає просто – працює з цифрами. Це вірно, але не розкриває до кінця суті професії.

Люди, які обіймають різні посади в бухгалтерії, здатні виконувати різноманітні дії, що передбачають різноспрямовані цілі. Одні співробітники ведуть господарську звітність, інші – відповідають за взаємодію компанії з державними та контролюючими органами. У будь-якому випадку у бухгалтера є чіткі завдання – оптимізувати роботу конкретної організації у фінансовому плані і стежити за дотриманням нею законності всіх операцій.

Зараз часто говорять про надлишок фахівців економічного профілю. Є навіть думка, що професія бухгалтера в майбутньому не буде затребувана і зникне. Бухгалтер – той фахівець, без якого не обходиться жодна комерційна організація, яка себе поважає. Саме тому можна з упевненістю говорити про те, що професія бухгалтера сьогодні високо затребувана. Про це також свідчить і рейтинг професії. Згідно з проведеними дослідженнями, затребуваність бухгалтера серед інших професій становить 80%.

Ця професія має найдавніші корені. Перші бухгалтери працювали за часів існування Стародавньої Індії, де фахівці займалися обліком сільськогосподарського виробництва. Згодом у XIV – XV ст.ст. були створені книги для ведення бухгалтерського обліку. На особливу увагу серед існуючих друкованих видань заслуговує «Трактат про рахунки і записи». Автором книги став великий італійський математик Лука Пачолі. Якщо говорити про роль бухгалтерії в нашій країні, появою посади бухгалтера ми зобов'язані Петру І. Слово «бухгалтер» перекладається як книгознавець. Це можна пояснити тим, що в минулі часи прибуткові та видаткові операції записували в спеціально призначену для цього книгу.

Не є виключенням і теперішній час. На сьогодні жодне підприємство (приватне або державне) не зможе вести повноцінну діяльність без бухгалтерського обліку. Бухгалтерів зараховують до штату співробітників або ж користуються послугами бухгалтерського супроводу.

Бухгалтери можуть проявити себе в різних сферах діяльності. До найбільш поширених можна віднести банківську справу, недержавні організації великого і малого бізнесу. Бухгалтери потрібні в різних фінансових організаціях, до яких належать страхові агентства, податкові інспекції, пенсійні фонди. Крім того, такі фахівці потрібні у промисловій, медичній, транспортній та багатьох інших галузях діяльності.

Бухгалтер може знайти роботу без особливих проблем. Наразі це найбільш затребувана професія. Інша справа, що важливо знайти компанію, яка активно розвивається, і зробити в ній кар'єру.

Бухгалтер виконує досить багато роботи. До обов'язків даного фахівця входять ведення податкового та управлінського обліку, нарахування заробітної плати співробітникам компанії або підприємства, проведення виплат за цивільними договорами, виконання робіт, спрямованих на скорочення витрат на податкові відрахування, здача податкової звітності. Однак це не вся робота, яка лягає на плечі бухгалтера. Крім того, фахівець бере участь у проведенні інвентаризації, активно взаємодіє з банками та кредитними організаціями, займається зовнішньою економічною діяльністю.

Сучасним студентам варто пам'ятати, що добре підготовлений у ЗВО бухгалтер може на практиці без особливих додаткових зусиль виконувати на належному професійному рівні і роботу будь-якого іншого економіста. Більш того, історія знає чимало прикладів, коли керівники великих компаній, а в окремих випадках і цілих держав (наприклад, у Франції та ін.) мали вищу професійну освіту в царині бухгалтерського обліку.

Не є виключенням і студенти спеціальності «Облік і оподаткування», які навчалися або зараз навчаються на факультеті управління та бізнесу нашого університету. Переважна більшість студентів старших курсів (понад 80%) ще під час навчання у виші паралельно починають працювати за фахом. Проблем з працевлаштуванням наших випускників ми не відчуваємо. Якість їхньої професійної підготовки в ХНАДУ нині дозволяє випускникам бути затребуваними на ринку праці. Серед зареєстрованих безробітних наших випускників не було раніше, немає і зараз. Навпаки, серед наших випускників багато не тільки тих, хто працює за спеціальністю, але й також тих, хто досяг високих успіхів, обіймаючи керівні посади. Серед них, наприклад, начальник відділу роздрібних продаж Оболонського відділення Укргазбанку Наталя Полякова; заступник начальника відділу Північно-східного офісу Державної аудиторської служби Сергій Тимонін; редактор ТОВ Центр економічних досліджень та управлінського консультування «Консул» Яна Лебединська; комерційний директор ТОВ «ТОЛВІТ» Віталій Тригуб; начальник відділу економіки комунальних підприємств та бюджетної сфери управління економіки, фінансів та міського бюджету Нікопольської міської ради Олександр Шавкун; головний бухгалтер ТОВ «VLADY» Микола ШевченV ко; начальник комерційного відділу ТОВ «Інтертрой» Олександр Царьов; начальник відділу продаж компанії «Олімп» Дмитро Ревякін та багато інших.

Що ж стосується навчальних дисциплін, на які студентам слід зараз робити особливий наголос, то до них ми відносимо: бухгалтерський облік, фінансовий облік, звітність підприємства, управлінський облік, контроль і ревізія, оподаткування, міжнародні стандарти обліку і фінансової звітності, право, аудит, фінанси і фінансовий менеджмент, іноземна мова (бажано англійська), ІТ-технології, менеджмент, а також економічний аналіз.

Тож, професія бухгалтера не втратить своєї актуальності і в майбутньому. У цьому може бути впевнений будь-хто, хто вирішить пов'язати свою професійну діяльність з бухгалтерським обліком. Головне, здобути гідну освіту в хорошому ЗВО та працевлаштуватися у сучасну компанію або ж на прибуткове підприємство. Погодьтеся, досконале знання галузі своєї майбутньої діяльності, а також наполегливість та ініціатива допоможуть зробити успішну кар'єру кожному випускникові нашого вишу.

В.І. Вербицька, доц. каф. обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин

❍ *ІНФОРМАТИЗАЦІЯ*

РЕАЛІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сучасний університет – це інформаційно-освітній простір відкритих освітніх ресурсів і дистанційних курсів, у якому гнучкий навчальний процес з використанням інформаційних технологій у змішаному навчанні дозволяє студенту обирати свої шляхи навчання та контролювати свій прогрес.

Ця ідея відображена у «Концепції розвитку сучасного університету в ХНАДУ», у якій визначено основні положення стратегії розвитку сучасного електронного університету, для формування якого співробітники ЛІТОс цьогоріч активно створювали необхідні умови, адже його головною метою є підвищення якості навчання та мотивації студентів. Найголовнішою ж складовою електронного університету є система дистанційного навчання, яке наразі набуває особливої значущості.

До складу нашого електронного університету входить офіційний сайт, представлений трьома мовами, та потужний файловий архів. Щодобово файловий архів відвідує майже 500 користувачів, переважно з Харкова та Києва. Розгортаються методичний кабінет викладача та електронні курси-ресурси. Збільшується кількість інформаційних ресурсів у файловому архіві та методичних кабінетів викладача (185 кабінетів).

Лідерами у створенні методичного кабінету викладача є факультет транспортних систем (38% викладачів) і факультет управління та бізнесу (60% викладачів).

У поточному році офіційний сайт університету було значно реструктуровано та покращено його програмну підтримку, роботу з наповнення якого виконують 77 відповідальних за цей сегмент діяльності вишу редакторів.

Після активної роботи всіх структурних підрозділів університету було проведено конкурс веб-сторінок. Найкращі розробки представлені механічним, транспортних систем та факультетом підготовки іноземних громадян. Принагідно зазначимо, що перше місце серед кафедр виборола кафедра інженерної та комп'ютерної графіки, два других місця отримали кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки, а також метрології та безпеки життєдіяльності. Три третіх місця зайняли кафедри філології та лінгводидактики, економіки і підприємництва та менеджменту.

Серед підрозділів кращими є сайти видавництва, вченої ради, профкомів співробітників і студентів.

Наразі сайт ХНАДУ представлений трьома мовами (українська, російська, англійська), який щоденно відвідують майже 500 користувачів, переглядаючи майже 5 сторінок за сеанс упродовж приблизно 4 хвилин, що свідчить про зацікавленість користувачів у представленому контенті.

Наш сайт відвідують користувачі з України, США, Німеччини та Росії. В Україні найчастіше його відвідують користувачі з Харкова, Києва, Донецька та Дніпра.

У світовому рейтингу Вебометрікс за даними січня 2020 року сайт університету займає 123 місце з майже 300 університетів України, що на 32 позиції вище у порівнянні з рейтингом 2019 року.

Нині в університеті сертифіковано 78 дистанційних курсів та розроблено понад 700 курсів-ресурсів. Упродовж навчального року в навчальному процесі використовуються 19 дистанційних курсів. Зокрема, кафедра інформатики і прикладної математики використовує вісім курсів, автомобілів – чотири, транспортних систем і логістики – три, організації та безпеки дорожнього руху – два, філософії та педагогіки професійної підготовки – два. Загалом у навчальному процесі дистанційні курси активно використовують понад 800 студентів.

Під час карантину активність на сайті дистанційних курсів суттєво зросла. Кількість користувачів зросла практично вдвічі (з 4000 до 8000), у навчальному процесі було використано понад 100 дистанційних курсів та курсів-ресурсів, щоденно у курсах працювало 200 – 300 студентів. Під час навчального процесу використовувалися вебінари.

Враховуючи те, що ситуація з тривалістю карантину (який нині подовжено ще на два місяці) остаточно не визначена, нами розглядається питання використання у навчальному процесі змішаного навчання.

Важливим напрямом оновлення та модернізації навчально-лабораторної бази університету є збільшення ресурсів комп'ютерної техніки. Так, у 2019 – 2020 н.р. на закупівлю 84 нових комп'ютерів та оновлення комп'ютерного обладнання було витрачено понад 750 тис. грн., проведено оновлення комп'ютерного парку на кафедрах комп'ютерних технологій і мехатроніки, інженерної та комп'ютерної графіки, екології, транспортних систем і логістики, метрології та безпеки життєдіяльності, автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, проектування доріг, геодезії і землеустрою, інформатики і прикладної математики та в декількох підрозділах.

Зараз на кафедрах університету діє 42 комп'ютерних класи. Безпосередньо у навчальному процесі використовується 620 одиниць комп'ютерних робочих місць, це 20,74 комп'ютера на 100 студентів, що забезпечує виконання нормативів ДАК (12 комп'ютерів на 100 студентів). Наразі в університеті задіяно 1258 комп'ютерів.

Для збільшення кількості поточних аудиторій, які обладнані сучасною проєкційною і мультимедійною технікою, було придбано шість електронних проєкторів на 85 тис. грн.

Через карантин значна увага нами була приділена надійності роботи серверів дистанційного навчання і відеоконференцій, а також каналів доступу до Internet. Для цього було придбано сучасні маршрутизатори і збільшено кількість серверів, а також закуплено нове ліцензійне програмне забезпечення на понад 140 тис. грн. та підписку на 80 викладацьких місць офісного програмного забезпечення Microsoft Office Professional Plus, що дає право на легальне використання в університеті надсучасних програмних продуктів фірми Microsoft.

В.П. Табулович,
нач. ІОЦ

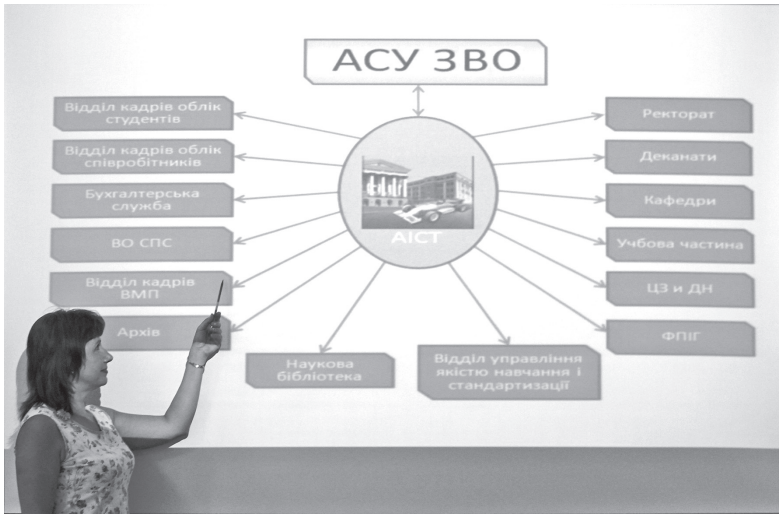

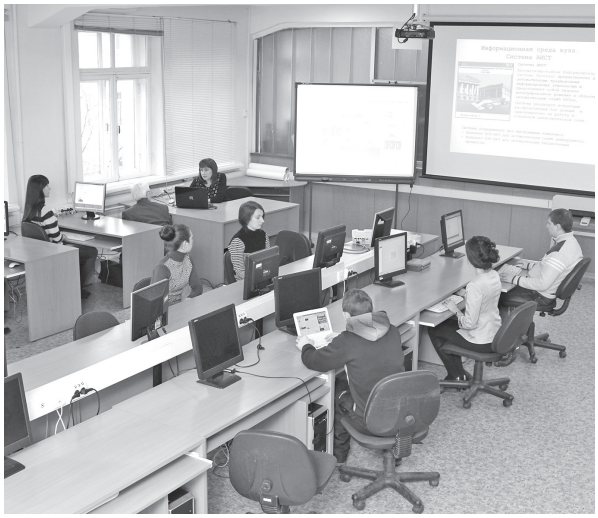

❍ *ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА*

СУЧАСНІ МЕТОДИ І ПІДХОДИ

У нашому навчальному закладі традиційно приділяється велика увага профорієнтаційній роботі серед старшокласників Харківщини та інших регіонів України упродовж року на рівні університету, факультетів і кафедр.

Завдяки використанню і впровадженню нових форм та методів профорієнтації наші майбутні абітурієнти дізнаються про спеціальності, за якими здійснюється підготовка в ХНАДУ, можливості працевлаштування, нові правила прийому та подачі заяв і документів. Кожен учень та його батьки під час спілкування з фахівцями приймальної комісії та інших структурних підрозділів не лише отримують корисну інформацію, але й мотивацію вступати саме до ХНАДУ.

Майбутнім абітурієнтам традиційно демонструються відеофільми та проводяться презентації про університет, факультет і нові спеціальності. Під час проведення профорієнтаційних виїздів до шкіл ми активно залучаємо учнів до участі у Днях відкритих дверей, які проводяться чотири рази за навчальний рік, на яких наші викладачі проводять екскурсії університетом, майстер-класи та лекції. А ще ми залюбки запрошуємо старшокласників до участі у конференціях, конкурсах і вікторинах.

За підтримки Департаменту освіти міськради було проведено профорієнтаційні бесіди з дітьми та батьками випускників шкіл Харкова та у містах Лозова, Охтирка, Балаклія, Енергодар, Павлоград, Нікополь, Краматорськ, Чугуїв, Первомайськ, Куп'янськ, Красноград, Миргород, Ізюм, Дергачі та ін.

Упродовж навчального року ми також проводимо такі традиційні заходи, як «Ніч науки», «Тиждень кар'єри», «День науки», «День Європи», «Ярмарок вакансій», автопробіги, виставку ретро-машин тощо.

ХНАДУ також бере активну участь у щорічних міських профорієнтаційних «Ярмарках вишів», у виставках «Фестиваль професій» і «Фестиваль інноваційної освіти», на яких ми гідно представляємо інформаційні стенди та новітні досягнення з навчально-методичної і наукової роботи нашого університету.

За сприяння студентської ради вишу було створено ініціативну групу студентів різних курсів, які також активно проводять профорієнтаційну роботу щодо залучення школярів до нашого університету на різні спеціальності за місцем проживання і за запрошенням ХНАДУ.

А.В. Коваленко, фах. навч. відділу з профроботи

❍ *НАШІ ПРІОРИТЕТИ*

ВИХОВАННЮ МОЛОДІ – ОСОБЛИВА УВАГА

Виховна робота у нашому університеті спрямована передусім на створення умов для активної життєдіяльності студентів, для національної самоідентифікації та самореалізації, професійного формування, виховання високих моральних та патріотичних якостей, а також задоволення потреб студентів в інтелектуальному, культурному й етичному розвитку, що поєднує в собі високу духовність, моральну чистоту, професійну компетентність та фізичну досконаліть.

Упродовж навчального року викладачі університету проводять виховну роботу зі студентами відповідно до комплексного плану ХНАДУ, планів виховної роботи факультетів та кафедр, а також згідно з вимогами і рішеннями Міністерства освіти і науки України. Осередком виховної роботи в ХНАДУ є кафедра українознавства, колектив якої проводить численні заходи патріотичного спрямування.

Серед найважливіших виховних заходів нашого навчального закладу такі:

– Свято української мови.

– Конкурси «Кращий за спеціальністю», благодійні марафони «Студенти ХНАДУ дітям», активна участь у міському конкурсі «Кращий учень року» серед шкіл та гімназій м. Харкова і Харківської області.

– Традиційні конкурси краси «Міс та Містер ХНАДУ».

– Участь у проєкті «Небайдужі до чужої долі» з наданням матеріальної допомоги школі-інтернату №7, у проведенні Днів першокласника та випускників школи, Дня Святого Миколая.

– Збір засобів для шкіл та учасників із зони ООС.

До цього слід додати також і активну участь у презентації ХНАДУ на міжнародних науково-методичних семінарах, науково-практичних інтернет-конференціях, всеукраїнських науково-практичних семінарах та інших наукових заходах; традиційні виступи на телебаченні у програмі «Молодіжний портал» з проблем організації та безпеки дорожнього руху на автодорогах, а також участь у молодіжному громадському русі «Безпека українського майбутнього» та проведення автопробігів «Молодь за безпеку дорожнього руху»; проведення екскурсій до музеїв Харкова, відвідування театрів, виставок і спортивних заходів; організація і проведення тематичних вечорів, інтелектуальних ігор, брейн-рингів, олімпіад, культурно-масових заходів, конкурсів художньої самодіяльності та багато іншого.

А ще ми беремо участь у відновленні братських могил полеглих у Другій світовій війні воїнів.

Задля озеленення університету колективи відповідних підрозділів на території навчальних корпусів та гуртожитків висаджують плодові і хвойні дерева.

Колектив університету особливу увагу традиційно надає і роботі з обдарованою молоддю. Завдяки існуючій заохочувальній програмі наші студенти є не лише володарями почесного знака «Відмінник ХНАДУ», але й виборюють призові місця на всеукраїнських і міжнародних олімпіадах та конкурсах науково-дослідних робіт.

Абсолютним авторитетом серед студентів вишу користуються викладачі, які успішно поєднують навчальний процес з виховною роботою. Це професори Н.В. Внукова і А.Г. Батракова, доценти Ю.В. Рукавишніков, О.А. Коваль, Н.О. Лалазарова, О.В. Павленко, Г.О. Борисенко, О.П. Калініченко, Є.В. Любий, О.О. Холодова, Т.М. Ярмак, а також ст. викл. О.Є. Сук і Л.М. Кісіль.

Основне навантаження у вихованні студентів виконують куратори груп, які гідно виконують свої обов'язки. Серед кращих кураторів доценти А.В. Дитятьєв, Н.В. Волкова, І.Ю. Сараєва, О.О. Ярита, Н.Р. Разумовська, О.В. Запорожцева, Н.О. Семченко, О.О. Орда, Т.В. Ковальова, О.І. Дмитрієва, О.В. Кудрявцева, І.Ю. Шевченко, І.О. Хорошилова, О.В. Синьковська, К.П. Болдовська, О.В. Крайнюк, Н.В. Діденко та ст. викл. Я.І. Величко.

Викладачі університету беруть активну участь у належному вихованні мешканців наших гуртожитків. За їхньою участю цікаво й різноманітно проходять Дні кафедр, якими завідують професори В.І. Клименко, В.П. Волков, Д.Б. Глушкова, П.Ф. Горбачов, Є.В. Нагорний, В.К. Жданюк, І.Ю. Шевченко, О.К. Чаплигін, О.М. Криворучко та доц. Л.С. Безкоровайна.

Перспективи виховної складової університету полягають у подальшому вдосконаленні роботи усього нашого згуртованого колективу, факультетів і кафедр, а також кураторської діяльності та проведенні роботи щодо активізації студентського самоврядування.

В.Г. Покотило,
пом. першого проректора

❍ *СОЦІУМ*

ГОСТИННІСТЬ І КОМФОРТ

До структури студмістечка нашого університету, яке було організовано для комфортного проживання студентів, наразі входять шість гуртожитків.

Перший гуртожиток було побудовано ще в далекому 1950 р., а останній у 1988 р. У 2010 р. було проведено реконструкцію триповерхової будівлі під гуртожиток № 7, де нині мешкають аспіранти і співробітники університету.

Упродовж понад 25 років колектив студмістечка очолює його директор Т.М. Ясинська. За цей час Тетяна Миколаївна підібрала відданих своїй справі фахівців, які відповідають за життя і добробут студентів нашого вишу.

Наразі на території студмістечка, де проживають понад дві тисячі студентів, створена власна інфраструктура, що забезпечує гідні умови життя для його мешканців. До послуг наших студентів дві їдальні, місця для занять спортом та відпочинку, оздоровчий комплекс із сауною, стрілецький тир, боксерський зал, що діє в гуртожитку № 3, зали з тренажерами, а також спортивні майданчики, котрі облаштовані належним чином біля кожного гуртожитку. Крім того в студмістечку діють пральня, що обладнана сучасними машинами, а також спеціальне устаткування для дезинфекції подушок, матраців і ковдр.

У студмістечку нашого навчального закладу студенти не лише живуть і відпочивають, але й дбають про свій комфорт, адже щороку залюбки працюють у будівельних загонах, ремонтуючи власними силами житлові кімнати і службові приміщення та отримуючи за це відповідну грошову винагороду.

Традиційно щороку між гуртожитками нашого ЗВО проводиться огляд-конкурс, за результатами якого три кращі з них отримують подарунки від керівництва університету, профспілки студентів та спонсорів.

Згуртований колектив студмістечка пишається тим, що упродовж останніх років гуртожитки ХНАДУ визнані кращими в Харкові.

За усталеною традицією також щороку у вересні – жовтні проводиться свято студмістечка, присвячене першокурсникам, які поповнюють лави двотисячної родини мешканців студмістечка нашого вищу.

На жаль, цьогоріч через карантинні обмеження щодо пандемії коронавірусної інфекції, запроваджені в Україні, усі ці заходи скасовані, але усі ми сподіваємося, що ця напасть невдовзі минеться і ми відновимо повноцінну життєдіяльність нашого студмістечка.

Власкор студмістечка

❍ *ЛІКАРІ ЗАСТЕРІГАЮТЬ*

ШКІДЛИВІСТЬ ТЮТЮНОПАЛІННЯ

Не думайте, що вас не торкнуться негативні наслідки від паління. Ви не виключення й живете, як і всі, за законами природи. Якщо ви палите, ви, вочевидь, помрете раніше. Кожна сигарета випалює шматок від вашого відрізка життя. Тож чи варто продовжувати?

Чим же шкідливе паління?

Насамперед страждають органи дихання і статистика тут дуже невтішна. Тільки вдумайтеся: дев'яносто вісім відсотків смертей від раку гортані, 96% – від раку легенів, 75% – від хронічного бронхіту й емфіземи легенів зумовлені саме палінням. Тютюновий дим містить понад 4000 хімічних сполук, більше сорока з яких викликають рак, а також декілька сотень отрут, включаючи нікотин, ціанід, миш'як, формальдегід, вуглекислий газ, окис вуглецю, синильну кислоту тощо. У сигаретному димі присутні радіоактивні речовини: полоній, свинець, вісмут. Пачка сигарет у день – це майже 500 рентгенів опромінення за рік. Температура тліючої сигарети становить 700 – 900 градусів. Легені курця зі стажем – це суцільна чорна маса, що гниє.

Не всі знають, що 25% померлих від ішемічної хвороби серця занапастили себе палінням. Крім легенів і гортані, найсильніший удар завдається серцю й судинам. Після кожної викуреної сигарети збільшується тиск крові, підвищується вміст у ній холестерину. Паління підсилює ризик розвитку атеросклеротичного захворювання периферичних судин. Особливо часто у людей, які палять, страждають артерії ніг. Через порушення регуляції відбувається стійкий спазм судин. Їхні стінки змикаються і кровообіг м'язів затруднюється. Хвороба називається перемежованою кульгавістю. Вона проявляється в тому, що під час ходи раптово починається різкий біль у ногах, що проходить через декілька хвилин, але незабаром знову відновлюється. Нестача кровопостачання позначається й на стані тканин ніг. У них через нестачу кисню поступово розвивається омертвіння (гангрена). Велика кількість людей втратили ноги саме через паління.

Нікотин – одна з найсильніших відомих отрут, що використовується у господарстві як інсектицид. Після проникнення сигаретного диму в легені, нікотин потрапляє у мозок уже через сім секунд. Постійне й тривале паління тютюну приводить до передчасного старіння. Порушення живлення тканин киснем і спазм дрібних судин роблять зовнішність курця характерною: у нього жовтуватий відтінок білків очей і шкіри та передчасне її зів'янення. Крім того, під час паління з'являється помітний запах з рота, запалюється горло, червоніють очі.

Крім того, згубно впливаючи на статеві залози, нікотин спричиняє у чоловіків розвиток статевої слабкості – імпотенції. Тому її лікування починають з того, що хворому пропонують припинити паління.

Нікотин ускладнює перебіг таких захворювань як атеросклероз, гіпертонічна хвороба, гастрит та ін. При таких захворюваннях як виразкова хвороба, тромбофлебіт та інфаркт міокарда видужання без відмови від паління неможливе. Серед курців частіше зустрічається виразка шлунку й дванадцятипалої кишки. Більше того, у випадку виразки небезпека летального результату у хворих, які палять, вище, ніж у хворих, які не палять. Є дані, що паління може призвести до ушкодження клітин і зміни стану імунної системи, підвищуючи ризик розвитку лейкозу.

Особливо шкідливий нікотин вагітним (це приводить до народження слабких і з низькою вагою дітей), а також жінкам, що годують (у перші роки життя підвищується захворюваність і смертність дітей). Після випаленої вагітною жінкою сигарети настає спазм кровоносних судин плаценти і плід перебуває у стані легкого кисневого голодування декілька хвилин. При регулярному палінні під час вагітності плід перебуває у стані хронічної кисневої недостатності практично постійно. Наслідок цього – затримка внутрішньоутробного розвитку плода. Вагітна, яка палить, піддає себе підвищеному ризику можливого викидня, народження мертвої дитини або дитини з низькою масою тіла.

Якщо ви палите і після всього прочитаного навіть не задумалися над тим, що робить паління з вашим організмом, – дуже прикро. У кращому випадку, ви проживете на 10 – 15 років менше, ніж могли б. І вам дійсно повезе, якщо вмрете раптово від серцевого нападу, а не в жахливих стражданнях від раку легенів.

Завзяті курці мають пам'ятати про те, що будь-яка подія в житті має певну ймовірність, і ця ймовірність залежить від купи факторів. Отож палінням ви збільшуєте ймовірність своєї ранньої смерті в десятки разів. Імовірність того, що завтра ви потрапите під машину є, але вона надзвичайно мала, а от імовірність захворювання раком легенів зростає з кожною викуреною сигаретою (цигаркою, трубкою).

Палінням ви губите не тільки себе, але й близьких вам людей, можливо, своїх же дітей. Не паліть при тих, хто не палить, особливо при дітях. Вторинний дим або, як ще говорять, пасивне чи вимушене паління може бути причиною серцевих захворювань і раку легенів, астми і бронхіту. Не позбавляйте здоров'я ні в чому невинуватих людей.

На жаль, як показує анонімне анкетування: серед студентів ХНАДУ кількість курців з року в рік зростає, незважаючи на те, що більшість сучасних студентів прагнуть бути здоровими і вести здоровий спосіб життя.

Відмова від тютюнопаління і активне заняття спортом – запорука вашого довголіття.

Бережіть себе та своїх близьких і будьте нині здоровими!

Ж.Д. Кравченко,
лікар-терапевт ХНАДУ,
заст. гол. лікаря
з ОМР КНП «МСЛ» ХМР

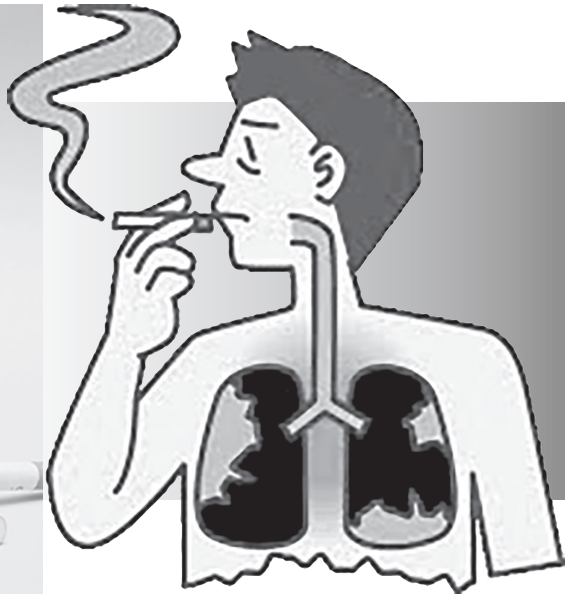

❍ *ВІТАЄМО*

Вітаємо ювілярів

(які народилися у липні – серпні)

Євгена Васильовича Нагорного – завідувача кафедри транспортних технологій.

Степана Йосиповича Ломаку – професора кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Олега Павловича Алексієва – професора кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки.

Євгенія Євгеновича Александрова – професора кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Віктора Васильовича Соловея – професора кафедри екології.

Олега Ігоровича Богатова – професора кафедри метрології та безпеки життєдіяльності.

Галину Романівну Фоменко – доцента кафедри проектування доріг, геодезії і землеустрою.

Ірину Юріївну Сараєву – доцента кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорущенка.

Оксану Володимирівну Бугакову – доцента кафедри екології.

Ігоря Володимировича Мусієнка – доцента кафедри проектування доріг, геодезії і землеустрою.

Тетяну Вікторівну Деділову – доцента кафедри економіки і підприємництва.

Олександра Володимировича Орел – доцента кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова.

Катерину Григорівну Ковцур – доцента кафедри транспортних систем і логістики.

Наталію Володимирівну Ушакову – старшого викладача кафедри філології та лінгводидактики.

Олександра Анатолійовича Туренка – провідного юрисконсульта юридичного відділу.

Олену Олександрівну Фоменко – асистента кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Олену Юріївну Шевчук – асистента кафедри транспортних систем і логістики.

Ірину Миколаївну Перепелицю – економіста 2 категорії бухгалтерської служби.

Юлію Євгеніївну Чжан – провідного фахівця навчального відділу.

Наталію Володимирівну М'ясникову – інженера-програміста 1 категорії обчислювального центру.

Володимира Петровича Пензева – інженера з охорони праці 1 категорії.

Валерія Вікторовича Марченка – провідного інженера студмістечка.

Наталію Віталіївну Бородіну – інспектора відділу міжнародних зв'язків.

Станіслава Сергійовича Фисуна – інженера відділу міжнародних зв'язків.

Наталію Іванівну Боброву – сторожа відділу охорони.

Світлану Миколаївну Сорокіну – чергову гуртожитку №4.

Тетяну Миколаївну Фаригу – прибиральницю господарчого відділу.

Тамару Василівну Земляк – двірника гуртожитків №1 і №5.

Зичимо Вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я і неосяжної любові, радощів буття і нескінченного щастя Вам і Вашим близьким!

Колектив ХНАДУ

❍ *ЛІТО СПОРТИВНЕ*

ВІЛЬНА БОРОТЬБА

Нещодавно в Одесі пройшов 25-й ювілейний всеукраїнський турнір з вільної боротьби «Чорне море», де атлети змагалися у 10 вагових дивізіонах.

На цих змаганнях у складі збірної команди Харкова взяли участь і студенти ХНАДУ, які стали призерами турніру. Так, Мухамед Алієв (ФТС) в категорії 79 кг посів друге місце, а Гліб Грінченко (МФ) в категорії 92 кг виборов третє місце.

Поздоровляємо спортсменів та їхнього тренера Р.А. Алієва з перемогою і бажаємо їм великих успіхів у спорті та навчанні.

НАШІ ВІТАННЯ

Палко вітаємо студента факультету транспортних систем Ігоря Христосова з присвоєнням йому звання «Заслуженого майстра спорту України» з кікбоксингу ІСКА та його тренера О.Ю. Романенка.

СК «Автодорожник»

❍ *СОЦІУМ*

СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ

Студентська рада факультету транспортних систем з кожним роком ініціює цікаві проєкти та організовує різноманітні молодіжні заходи, покликані дарувати тепло оточуючим, надавати допомогу нужденним і робити життя студентів яскравішим і насиченим подіями.

Колектив студентської ради – це найактивніші студенти нашого факультету. Це юнаки і дівчата, які не лише старанно навчаються, але й готові годинами сидіти над черговим божевільним проєктом. Кожен з нас знаходить в університеті підтримку своїх ініціатив, спрямованих у позитивне русло. Члени студентської ради завжди вислуховують пропозиції своїх ровесників і за підтримки декана ФТС Ю.О. Бекетова та його заступників роблять все можливе, щоб ці проєкти реалізувати.

За минулий навчальний рік наші студенти за ініціативи студентської ради та цілковитої підтримки керівництва ФТС організували декілька проєктів, серед яких такі.

Волонтерство і донорство.

Студенти нашого факультету – активні люди, які готові допомагати оточуючим безкорисливо. Так, наші хлопці стали волонтерами першого Харківського притулку для тварин, зібравши кошти на покупку ліків, кормів та іграшок для чотирилапих друзів та приділивши їм достатньо уваги і любові.

За ініціативою студентської ради був проведений благодійний кінопоказ у нашому університеті, під час якого студенти не лише насолодилися переглядом двох фільмів, а й допомогли дітям. Адже кошти, зібрані з продажу квитків, були відправлені до дитячого будинку.

Студентською радою та студентською профспілкою університету було організовано благодійну акцію «Червона лінія життя», під час якої кожен бажаючий здав свою плазму на виготовлення ліків для важкохворих, які перебувають на стаціонарному лікуванні в медичних установах Харкова. Про «День донора» студрадівці також не забувають, адже переливання крові та її продуктів дозволяє щорічно рятувати мільйони людських життів. Тож наші студенти-донори раді, що, можливо, саме вони врятували чиєсь життя.

Поїздки в Сковородинівку.

Завдяки ініціативі, виявленій студентами і підтриманій адміністрацією ХНАДУ, факультет транспортних систем традиційно щороку збирає разом першокурсників у Сковородинівці. Під час цієї поїздки шляхами поета і філософа Григорія Сковороди за декілька годин роз'єднана команда учасників стає великою дружною сім'єю. Це дійсно важлива подія в житті кожного студента ФТС, адже командні змагання і спільне проведення часу біля багаття – чудова можливість відчути корпоративний дух нашого факультету і стати його невід'ємною частиною.

Культурно-розважальні заходи.

Взимку багато студентів нашого факультету традиційно беруть участь у поїздці на ковзанку, організованій деканом факультету та студентською радою. Під час цієї поїздки навіть ті, хто не міг кататися на ковзанах, дуже швидко навчилися робити це завдяки підтримці друзів і знайомих. Участь у подібних заходах викликає купу позитивних емоцій та ще більше згуртовує студентський загал факультету.

Безперечно, що набутий досвід впровадження наших ініціатив сприяє соціальній освіті та розвитку соціальної професії. Цей досвід дозволяє формувати певні професійні якості особистості, адже майбутній фахівець соціальної сфери під час практики не тільки ознайомлюється з соціальними проблемами суспільства, але й знаходить своє конкретне рішення.

Юлія Карягіна,
студкор ФТС

❍ *НАША ГОРДІСТЬ*

СПОРТИВНІ ЗДОБУТКИ РОКУ

Колектив кафедри фізичного виховання та спорту під керівництвом завідувача М.Ф. Курилка традиційно показує високі результати у своїй роботі, постійно займаючи упродовж останніх років провідні позиції у спорті на обласній, всеукраїнській та міжнародній арені.

Великим досягненням є участь студентів університету на чемпіонаті Світу, де бронзовим призером стала Марія Дрбоян (МФ) з сумо у м. Осака (Японія). Третім на Універсіаді Світу з тхеквондо (ВТФ) став Денис Вороновський (МФ). Золото на чемпіонаті Європи з тхеквондо (ВТФ) завоювали Олександра Даньшина, Костянтин Костеневич і Денис Вороновський (МФ).

У Кубку Європи з сумо Марія Дрбоян посіла третє місце у загальному та командному заліку у м. Кротошине (Польща). Також переможцями у Кубку Світу з кікбоксингу, що проходив у м. Мілані (Італія), стали Владислав Муравський та Ігор Христосов (ФТС).

У перебіг подій спортивних змагань «Спорт упродовж життя» серед студентів закладів вищої освіти Харківської області 2019 – 2020 н. р. (далі обласна Універсіада) втрутились надзвичайні та непереборні обставини (форс-мажор) через епідемію коронавірусної інфекції COVID-19.

На виконання рішення Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 р. та листа Міністерства освіти і науки України від 11.03.2020 р. № 1/9-154 з метою недопущення поширення COVID-19 з 12 березня 2020 р. було запроваджено загальнонаціональний карантин.

Відповідно до листа Харківського обласного відділення (філії) Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України від 12.03.2020 р. № 01-13/78 та листа Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України від 11.03.2020 р. № 02.01-11/149, розпорядженням відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації «Спортивна студентська спілка України» в Харківській області призупинено проведення обласної Універсіади.

У зв'язку з окремими положеннями про дистанційне навчання студентів та забороною проведення спортивних змагань упродовж тривалого часу проведення обласної Універсіади стало неможливим внаслідок дії форс-мажорних обставин.

Традиційно колектив кафедри значну увагу приділяє спортивно-масовій роботі у групах, на курсах і факультетах. Для багатьох студентів нашого університету девіз «Спорт упродовж життя» – не пусті слова.

Важливим досягненням кафедри є щорічне проведення таких змагань: Спартакіада Університету з 13* видів спорту, Спартакіада «Першокурсник» з 9** видів спорту, Спартакіада «Здоров'я» серед викладачів та співробітників ХНАДУ з 8*** видів спорту та Спартакіада Студмістечка з 5 видів спорту. Упродовж навчального року в університеті колектив нашої кафедри провів 28 спортивних заходів, де взяли участь майже 1200 студентів і 165 викладачів.

Дивлячись у майбутнє, колектив кафедри фізичного виховання та спорту і спортивного клубу «Автодорожник» своїм головним завданням традиційно вбачає зміцнення здоров'я студентів і викладачів, підвищення спортивної майстерності студентів, а також значне поліпшення спортивно-масової роботи серед університетської спільноти.

А.І. Семенов,
ст. викл. каф. ФВіС

Примітка.
* – проведено 8 видів через карантин;
** – проведено 8 видів через карантин;
*** – проведено 7 видів через карантин.

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.
Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.
Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80.
Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204.
Тел. 707-36-74.
E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua
Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.
Тираж 500 прим.
Зам. № 191/20 від 07.08 .2020 р.
Головний редактор **О.Д. Васильківська**
Коректура **Л.А. Пустовойтової**
Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**
Фото **О.М. Лісконог**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.